

Am descoperit la Zalău, Bocșa și Gorgana o lume aparte, în care spiritul lui Simion Bărnuțiu este viu și astăzi, fiind venerat cu evlavie aidoma unui sfânt. Am mai descoperit două biserici românești surori, cea greco-catolică și cea ortodoxă, ridicate deasupra meschinilor conflicte ce produc îndeobște uzurpare internă, lucrând împreună, prin slujitorii lor, la întărirea românismului, întocmai așa cum ne-a învățat Simion Bărnuțiu.

Ela Cosma

**CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ
MATTHIAS CORVINUS AND HIS TIME
[MATIA CORVINUL ȘI EPOCA SA]**

Cluj-Napoca, 23-26 octombrie 2008

În perioada 23-26 octombrie 2008, la Cluj-Napoca, s-a desfășurat conferința internațională *Matthias Corvinus and his Time / Matia Corvinul și epoca sa*, o manifestare științifică organizată prin efortul conjugat al mai multor foruri instituționale: Ministerul Culturii și Cultelor, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Academia Română (prin Institutul de Istorie „George Barițiu” și prin Centrul de Studii Transilvane, ambele din Cluj-Napoca) și asociația Patrimonium Transsylvanicum (Cluj-Napoca), acestora adăugându-li-se numeroși alți parteneri din România și din străinătate. Reunirea unui număr impresionant de specialiști participanți (peste 120, din 14 țări), mulți reprezentând nume consacrate și instituții prestigioase în propriile domenii de activitate, a fost prilejuită de împlinirea a 550 de ani de la urcarea pe tronul Ungariei a lui Matia Corvin (1458), respectiv a 565 de ani de la nașterea sa în orașul Cluj (1443), conferința fiind de altfel un moment de referință al *Anului Renascentist Matia Corvin 2008*, celebrat în cadrul Uniunii Europene. În acest sens, evenimentul științific desfășurat la Cluj a beneficiat de o deosebită atenție și din partea factorilor politici, desfășurându-se sub înaltul patronaj al președinților României și Ungariei, totodată bucurându-se de mesajul special de salut al d-lui Hans-Gert Pöttering, președintele Parlamentului European.

Ținuta științifică a acestui congres de anvergură europeană a fost deosebită, ridicându-se la nivelul exigențelor cerute de importanța evenimentului omagiat. Lucrările propriu-zise ale manifestării s-au desfășurat sub forma comunicării rezultatelor (exclusiv într-o limbă de circulație internațională: engleză, franceză, germană, italiană) obținute în urma unor cercetări aplicate fenomenelor politice, sociale, economice și culturale, specifice istoriei spațiului central-european în cea de-a doua jumătate a secolului al XV-lea, o epocă dominată în bună măsură de personalitatea remarcabilă a regelui Matia Corvinul. Numărul considerabil de comunicări științifice înscrise în programul conferinței a solicitat din plin efortul comitetului științific al manifestării, cel care a recurs la singura soluție eficientă: pe lângă lucrările de interes general, prezentate în cadrul unor ședințe comune, contribuțiile axate în jurul unor chestiuni punctuale au fost ordonate tematic și repartizate în cadrul unor „atelier de specialitate”. Structura lucrărilor științifice ale manifestării se prezintă prin urmare astfel: alături de sesiunile în plen care au marcat, precum se preciza, deschiderea, respectiv închiderea lucrărilor, fiecare dintre aceste având câte două arii de interes tematic (23 oct.: *From Cluj to Vienna: The Roads of a Monarch. I. The King and his World; II. The Ruler and his Actions*. 25 oct.: *The Modern Place of a King: Actions, Legacies and Traditions. I. Historians and the Legend; II. The Means and Aims of a Ruler*), programul

comunicărilor a fost organizat pe trei mari secțiuni (A, B, C), fiecare secțiune fiind divizată în patru sub-secțiuni (I-IV), repartizate la rândul lor în câte două sesiuni tematice.

A. The Images: Propaganda, Culture and Arts

I. Representation and Identity, 1. King and Queen; 2. Medieval and Humanist Devotion and Interests

II. Perspectives on a Monarch, 1. The Road to the King; 2. Modern Symbols

III. Cultural Perceptions and Legacies, 1. Cultural Centers and Trends; 2. From Tradition to Innovation

IV. The Written and the Printed, 1. Chanceries and Memory's Means and Ends; 2. The Library

B. The Lands: Social and Economical Patterns and Careers

I. Royal and Local Structures, 1. Urban Realities and Challenges; 2. Communities and Solidarities

II. Subjects and Taxes, 1. Commerce and Revenue in Regional Context; 2. Ethnicity, Faith and Income

III. The King, his Provinces, his People, 1. Routes, Communication and Threat; 2. Regional Interests and Realities

IV. The Families, 1. Border Nobilities and Elites; 2. The Environment of the Hunyadis

C. The King and the Cross: Christian and Muslim Politics and Warfare

I. Jesus et Mars, 1. Tactics, Strategy and Military Art; 2. Regional Plans and Warfare

II. Bellum iustum et pax mutual, 1. Between Empires; 2. The Roman Sphere

III. In confibus Christianitatis, 1. Borders of Faith; 2. West and East

IV. De rebus Christianis, 1. Late Byzantine Perspectives; 2. Between Churches and Powers.

Cercetărilor prezentate de către prestigioși specialiști li s-au adăugat încercările unor tineri specialiști în plină afirmare, cărora în acest fel li s-a oferit prilejul de a expune propriile considerații de ordin științific într-un mediu academic exigent¹. În condițiile date (un număr mare de specialiști prezenți, desfășurarea în paralel a mai multor secțiuni tematice etc.), inițiativa organizatorilor de a pune la dispoziția participanților și tuturor celor interesați în timp util un volum² care cuprinde deopotrivă rezumate ample ale comunicărilor propuse de fiecare dintre specialiștii participanți, dar și scurte prezentări ale activității profesionale a acestora a fost mai mult decât bine-venită.

Un alt eveniment circumscris omagierii momentului istoric amintit, organizat în strânsă legătură cu sesiunea științifică expusă pe scurt, a fost expoziția *Matthias Corvinus. 1443-1458-2008*, organizată de Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei (Cluj-Napoca), în colaborare cu Arhivele Naționale Române, Direcția județeană Cluj, dar și cu Biblioteca Națională a Austriei. Expoziția prezintă în premieră, alături de alte piese de patrimoniu de o remarcabilă însemnătate, peste 60 de documente autentice din epoca lui Matia, marea majoritate avându-l chiar pe rege ca emitent, iar câteva dintre acestea fiind iscălite autograf (*Matthias Rex, manu propria*)³.

¹ Informații suplimentare pot fi obținute pe pagina web <http://www.matiacorvin.ro/index.html>

² *Matthias Corvinus and his Time, Cluj-Napoca 23rd-26th of October 2008*, edited by Tudor Sălăgean and Alexandru Simon, Cluj-Napoca, IDC Press, 2008, 234 p. ISBN 978-973-1856-06-3.

³ *Matthias Corvinus. 1443-1458-2008. Exhibition catalogue*. Coord. Ioan Drăgan, Livia Ardelean, Tudor Sălăgean, Ana Maria Gruia, Cluj-Napoca, 2008, 52 p. ISBN 978-973-1856-05-06.

Evocarea la Cluj a epocii și personalității regelui Matia Corvinul a prilejuit prin urmare o manifestare științifică de mare amploare, ale cărei rezultate, odată publicate în volumul deja anunțat, vor reprezenta cu certitudine un reper de neocolit în studierea viitoare a istoriei central-europene în cea de a doua jumătate a secolului al XV-lea.

Adinel Dincă

**A XIII-A EDIȚIE A SIMPOZIONULUI INTERNAȚIONAL
Punți trainice între românii de pretutindeni: *Banatul – Trecut istoric și cultural***

Novi Sad (Voivodina-Serbia), 31 octombrie – 2 noiembrie 2008

Așa cum se obișnuiește în fiecare an, tradiționala manifestare științifică, Simpozionul Internațional *Banatul – Trecut istoric și cultural*, aflat deja la ediția a XIII-a, s-a desfășurat în perioada 31 octombrie – 2 noiembrie la Zrenianin, Novi Sad și Sremski Karlovci. La această prestigioasă conferință au participat aproape o sută de oameni de știință și de cultură din Voivodina-Serbia, România, Muntenegru, Germania și Statele Unite ale Americii. Cei prezenți au reprezentat 9 centre universitare și culturale de unde au venit 58 de participanți cu referate și comunicări: 5 academicieni, 34 de doctori în științe, istorici, publiciști și mai ales etnografi.

Simpozionul a fost organizat de către Societatea Română de Etnografie și Folclor din Voivodina în colaborare cu Muzeul Voivodinei, Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița, Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, Centrul de Studii Transilvane, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, fără a omite înaltul patronat al Consiliului Executiv al Voivodinei, Consiliul Județean Caraș-Severin, respectiv Consiliul Național al Minorității Române din Voivodina.

Delegația clujeană a fost reprezentată de către prof. univ. dr. Nicolae Edroiu, Director al Institutului de Istorie „George Barițiu”, membru corespondent al Academiei Române, prof. univ. dr. Ioan Aurel Pop, director al Centrului de Studii Transilvane, Membru Corespondent al Academiei Române, prof. univ. dr. Nicolae Bocșan, prorector al Universității „Babeș Bolyai”, Stelian Mândruț, cercetător științific I, Mády Loránd, cercetător științific, Varga Attila, Cercetător Științific și Mihaela Bedecan, bibliotecar.

Participanții din România au inaugurat programul simpozionului la Zrenianin, în ziua de 31 octombrie, atunci când au fost primiți de către președintele Adunării Comunei pentru a vizita sediul noului Institut de Cultură al Românilor din Voivodina și Muzeul Național. În fapt, la inițiativa Consiliului Național al Naționalității Române din R. Serbia, Adunarea P.A. Voivodina, la ședința sa din 10 martie, a adoptat Hotărârea cu privire la fondarea Institutului de Cultură al Românilor din Voivodina, hotărâre confirmată apoi și de Consiliul Executiv al Voivodinei.

În aceeași ședință a Adunării Voivodinei, Costa Roșu, redactor responsabil al săptămânalului „Libertatea”, a fost numit în funcția de director interimar al Institutului. Pe data de 19 mai, Consiliul de Administrație al Institutului a adoptat Statutul Institutului, iar pe 4 iunie Consiliul Executiv al Voivodinei a acordat un consimțământ privind statutul și celelalte acte necesare pentru funcționarea acestei instituții, concepută pentru a fi un veritabil focar de cultură pentru românii de pe meleagurile Voivodinei.

Institutul se ocupă cu cercetări științifice, de specialitate și de documentare în domeniul culturii și artei, al managementului în domeniul culturii și producției culturale,